

İLÂHÎ DİNLERİN RUHBİRLİĞİ (28)

(...dünden devam)

Buraya kadar açıklamasını yaptığımız âyetler, Müslümanların, gayri müslimlerle olan ilişki ve davranışlarını gayet açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Kur'ân saldırmayı, düşman olmayanlara düşmanlık etmeyi yasaklamıştır. Müslümanların düşmanları sadece kendilerine saldıran, düşmanlık edenlerdir. Dinleri ne olursa olsun Müslümanlara saldırmayan insanlara haksız yere saldırmak yasaktır. Herkes vicdânî kanâatinde serbesttir. Bu, Kur'ân'ın genel prensiplerindedir. *"Allah saldırganları sevmez."* (Bakara: 92/190), *"Allah adâlet yapanları sever."* (Mümtehine: 111/8)

Din ve Vicdan Özgürlüğü

"Dinde zorlama yoktur" (Bakara: 256) âyeti ve benzerleri tam bir din ve vicdan özgürlüğü getirmiştir. Hz. Peygamber, sefere göndereceği ordunun komutanına şu emri verirdi:

"Allah'ın adıyla ve Allah yolunda savaşınız. Allah'a nankörlük edenlerle savaşınız ama ganîmete hıyanet etmeyiniz, antlaşmayı bozmayınız, ölenlerin kulak, burunlarını kesmeyiniz, çocuk öldürmeyiniz." (Müslim, Cihâd: 2; Ebû Dâvûd, Cihâd: 83)

Hız. Ebubekir, savaşa gönderdiği ordunun komutanına şu emri vermiştir:

"Siz, manastırlarda kendilerini ibâdetle vermiş insanlara rastlayacaksınız. Onları, ibâdetleriyle (dinleriyle) baş başa bırakınız, onlara dokunmayınız." (Taberî, Târîhu'l-umemi ve'l-Mulûk: 3/213)

Kudüs'ün fethinden sonra şehrin anahtarlarını teslim alan Ömer, Patrik Saferneyos ve kentin ileri gelenleri tarafından karşılanmıştı. İltifat ederek onları yanına oturtan Ömer, bu adamlarla sohbet etmiş ve onların gönüllerinde saygı ve sevgi izlenimi bırakmıştı. Hıristiyan halk

Müslüman hükümdarın söz ve davranışlarından onun doğru, haksever, âdil, mütevazı bir karakter sahibi olduğunu gördüler. Kayser döneminin o baskıcı, kibirli ve gururlu yöneticileri nerede, bu alçak gönüllü, haksever, âdil, Hak hukuk önünde herkesi eşit gören barışsever insan nerede? Sohbet ilerledi, vakit de akşama erdi. Sabahleyin tekrar buluşmak üzere ayrıldılar. Sabahleyin gelen Patrik Saferneyos ve adamlarıyla birlikte kenti dolaşan, eski eserleri, Hıristiyanlığın Hac merkezini gören Ömer, Kıyamet Kilisesine geldiğinde namaz vakti de girmişti. Patrik Kilise içinde namaz kılmasını istedi, nasıl olsa burası da Hac Suresi 40. âyette belirtildiği üzere Allah'ın anıldığı ma'bedlerden biriydi. Ama Ömer şu gerekçe ile özür diledi: Burada namaz kıldığı takdirde sonra gelen Müslümanlar, burada namaz kılmanın sünnet olduğuna inanırlar ve burasını Hıristiyanların ellerinden alırlar. Böylece verilen güvenceye aykırı hareket etmiş olurlar.

(devamı yarın..)